

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

Yttrande

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2025-1151

Till

Justitiedepartementet

Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87) Ju2025/01606

Sammanfattning

Malmö stad har av Justitiedepartementet getts möjlighet att yttra sig över betänkandet Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87). Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till de föreslagna lagändringarna eftersom de kan tydliggöra skyldigheten att iaktta saklighet och opartiskhet i utövning av offentliga uppgifter. De föreslagna straffskärpningarna och utvidgningen av straffbestämmelser kan bidra positivt i arbetet för att motverka att anställda eller förtroendevalda utnyttjar sin ställning för att gynna egna intressen. Sammantaget bör förslagen därför bidra till att höja rättssäkerheten och även leda till ett ökat förtroende för den offentliga verksamheten. Malmö stad ser dock behov av vissa förtydliganden avseende förslagen som rör mutbrott och missbruk av offentlig ställning. Den senare bestämmelsens utformning lämnar tolkningsutrymme, vilket medför att tillämpningsområdet riskerar att bli oproportionerligt brett. Oaktat att syftet inte är att kriminalisera felbedömningar, så går det inte att utesluta att bestämmelsen kan väcka oro vid utövandet av offentlig tjänst eller offentligt uppdrag och skapa en rädsla för att göra fel. Om lagstiftaren väljer att gå vidare med förslaget i sin nuvarande form trots att det kan vara förenat med vissa tillämpningsproblem efterfrågar Malmö stad därför ett tydligt stöd i hur bestämmelsen ska tolkas.

Yttrande

Malmö stad ser att frågan om korruption får ett utökat utrymme i den allmänna debatten och det finns ett symbolvärde med att skärpa och utvidga tillämpningsområdet för vad som utgör korruption i lagens mening. Dock krävs det även andra åtgärder än de straffrättsliga för att komma till rätta med korruption och maktmissbruk.

Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till de föreslagna lagändringarna eftersom de kan tydliggöra skyldigheten att iaktta saklighet och opartiskhet i utövning av offentliga uppgifter. De föreslagna straffskärpningarna och utvidgningen av straffbestämmelser kan bidra positivt i arbetet för att motverka att anställda eller förtroendevalda utnyttjar sin ställning för att gynna egna intressen. Sammantaget bör förslagen därför bidra till att höja rättssäkerheten och leda till ett ökat förtroende för den offentliga verksamheten.

Malmö stad vill även framhålla att arbetet med att motverka korruption förutsätter en kultur där tjänstepersoner och förtroendevalda agerar opartiskt och värnar demokratiska principer. Kommunstyrelsen fattade 2020 beslut om att införa en handlingsplan mot välfärdsbrott för att bland annat förebygga, förhindra och upptäcka otillåten påverkan och interna oegentligheter. Kommunstyrelsens förvaltning har inom ramen för intern kontroll gjort en kommungemensam granskning av hur arbetet med att motverka välfärdsbrott fortlöper och den ska presenteras hösten 2025. Resultaten av granskningen ska användas för att uppdatera befintlig handlingsplan. Åtgärderna ligger i linje med vad som anges i 6 kap. 6 § 2 st kommunallagen om att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Malmö stad önskar att lagstiftaren i det fortsatta arbetet för att motverka korruption ger offentlig verksamhet möjlighet att utföra bakgrundskontroller vid nyrekryteringar och av befintlig personal för att kunna motverka att personer med kopplingar till organiserad brottslighet infiltrerar kommunens verksamhet. I linje med det arbetet önskar Malmö stad även att lagstiftaren möjliggör slagningar mot offentliga register i syfte att kunna upptäcka förtroendeskadliga bisysslor.

Mutbrott

Malmö stad ställer sig positiv till att straffen för mutbrott skärps så att de återspeglar brottens allvar. Malmö stad vill dock framhålla att förslaget att även ringa mutbrott ska vara straffbart kan medföra en osäkerhet i vardagliga situationer, exempelvis gällande gåvor, representation eller samverkan. Om gränsdragningen upplevs som otydlig finns risk för rättsosäkerhet eller överdriven försiktighet. Det skulle därför vara önskvärt med närmare föreskrifter som underlättar tolkningen.

Missbruk av offentlig ställning

Malmö stad genomför offentliga upphandlingar för stora belopp i särskilt utsatta branscher såsom lokalvård, transport och bygg, och är därför medveten om vikten av verktyg för att motverka oegentligheter på detta område. Mot denna bakgrund välkomnar därför staden nya straffrättsliga bestämmelser som i högre grad kan

motverka korruption i allmänhet och missbruk av offentlig ställning i synnerhet. Malmö stad anser att det är positivt att det införs en bredare bestämmelse, som tar sikte på alla former av offentlig verksamhet och inte endast myndighetsutövning, för att komma åt oegentligheter som nuvarande straffrättsliga bestämmelser inte omfattar.

Malmö stad ser också vissa tillämpningsproblem och risker med det föreslagna nya brottet missbruk av offentlig ställning. Bestämmelsens utformning lämnar tolkningsutrymme, vilket medför att tillämpningsområdet riskerar att bli oproportionerligt brett. Malmö stad anser därför att bestämmelsen behöver analyseras och utredas ytterligare. Oaktat att syftet inte är att kriminalisera felbedömningar, så går det inte att utesluta att bestämmelsen kan väcka oro vid utövandet av offentlig tjänst eller offentligt uppdrag och skapa en rädsla för att göra fel. Malmö stad bedömer att det kommer att krävas utbildningsinsatser och stödmaterial för att uppnå en god regelefterlevnad.

Om regeringen väljer att gå vidare med förslaget trots att det kan vara förenat med vissa tillämpningsproblem efterfrågar Malmö stad därför ett tydligt stöd i hur bestämmelsen ska tolkas.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Agnes Wemme

Helena Nanne (M) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2025-10-27 kl 15:00-15:10
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Helena Nanne
Protokollet omfattar	§498

Underskrifter Sekreterare

.....
Agnes Wemme

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt
Jammeh

.....

Justerande

.....
Helena Nanne

.....

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Stefana Hoti (MP)

Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Roko Kursar (L)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (Stadsdirektör)

Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)

Tomas Barring (Chefsjurist)

Petter Hallberg (Sektionschef)

Agnes Wemme (Nämndsekreterare)

§ 498 Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)

STK-2025-1151

Sammanfattning

Malmö stad har av Justitiedepartementet getts möjlighet att yttra sig över betänkandet Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87). Stadskontoret ställer sig i huvudsak positiv till de föreslagna lagändringarna eftersom de kan tydliggöra skyldigheten att iaktta saklighet och opartiskhet i utövning av offentliga uppgifter. De föreslagna straffskärpningarna och utvidgningen av straffbestämmelser kan bidra positivt i arbetet för att motverka att anställda eller förtroendevalda utnyttjar sin ställning för att gynna egna intressen. Sammantaget bör förslagen därför bidra till att höja rättssäkerheten och även leda till ett ökat förtroende för den offentliga verksamheten. Stadskontoret ser dock behov av vissa förtydliganden avseende förslagen som rör mutbrott och missbruk av offentlig ställning.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar det till Justitiedepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till stadskontorets förslag till beslut.

Helena Nanne (M) yrkar att kommunstyrelsens arbetsutskott ska tillstyrka utredningens förslag.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott bifaller stadskontorets förslag till beslut.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation, bilaga 3.

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet
Samtliga nämnder
Revisorskollegiet
Stadskontorets handläggare

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 251027 Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)
- Förslag till yttrande KSAU 251027 Remiss Justitiedepartementet Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250925 § 284 muntlig Reservation (M)
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden

- Remissvar fritidsnämnden
- Fritidsnämndens beslut 250905 §124
- Remissvar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Beslut gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 250925 §141
- Beslut Grundskolenämnden 250925 § 128 Reservation (M) + (SD)
- Remissvar funktionsstödsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 250929 § 82
- Remissvar förskolenämnden
- Förskolenämnden beslut 250924 § 122
- Remissvar kulturnämnden
- Kulturnämnden beslut 250929 § 109
- Servicenämnden beslut 250924 § 91 Särskilt yttrande (V)
- Remissvar servicenämnden
- Stadsbyggandsnämnden beslut 2509
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Remissvar tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 250929 § 202
- Remissvar överförmyndarnämnden
- Överförmyndarnämnden beslut 250929 §102
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott beslut 250916 § 86 - avstår från att yttra sig
- Miljönämnden beslut 250925 § 182 - Miljönämnden avstår från att yttra sig
- Revisorskollegiet beslut 250930 § 106 Avstår från att yttra sig
- Valnämnden beslut 250915 § 43
- Miljönämnden beslut 250925 § 182
- Remissvar miljönämnden
- Remissvar valnämnden - avstår från att yttra sig
- Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)
- Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)

Bilaga 3

Reservation

Ärende 11: Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel

Moderaterna reserverar sig mot beslutet att anta grundskolenämndens yttrande över remissen. Vi anser att yttrandet undervärderar problemen och överdriver riskerna med de förändringar som föreslås i utredningen.

Även om Sverige är ett av världens minst korrupta länder, så vi länge fått internationell kritik för att vi inte gör tillräckligt mot korruption. Förslagen i utredningen är viktiga för att stärka tilliten till välfärden och se till att skattemedlen används på rätt sätt. Att samla lagstiftningen i en ny korruptionsstrafflag, förtydliga mutbrott och skärpa straffen för tjänstefel är både nödvändiga och rimliga åtgärder. Utredningen knyter dessutom straffansvaret till bland annat otillbörlighet samt uppsåt eller oaktsamhet. Det innebär att rättssäkerhetsgarantier finns på plats och att legitima beslut och påverkansinsatser inte riskerar att kriminaliseras.

I yttrandet uttrycker vänsterstyret en oro för att en ny bestämmelse om ”missbruk av offentlig ställning” skulle kunna användas mot till exempel lärare i deras vardag. Den oron delar inte vi. Bestämmelsen riktar sig mot allvarliga missbruk som till exempel när offentliga medel används fel eller när upphandlingar manipuleras. Det handlar inte om vardagliga beslut i klassrummet utan om att ge rättsväsendet bättre verktyg mot verkligt missbruk av våra gemensamma resurser.

Därutöver ifrågasätter vänsterstyret också förslaget om ett tydligare brott för ”handel med inflytande” och menar att det kan hota yttrandefriheten. Det är ett absurt påstående. Förslaget gör det klart att otillbörlig påverkan ska vara förbjuden medan legitim opinionsbildning ska vara tillåten. Att hävda något annat är direkt vilseledande. Men dagens regler har visat sig tandlösa och har nästan aldrig lett till lagföring. Därför är den föreslagna förändringen välkommen.

När det gäller straffen för tjänstefel menar vänsterstyret att det kan skapa rädsla och försiktighet bland anställda. Vi menar tvärtom att allvarliga överträdelser måste få kännbara konsekvenser. Det är också rimligt att företag kan hållas ansvariga när de finansierar korrupta upplägg. Det är dessutom något som OECD länge kritiserat Sverige för att inte reglera.

Sammanfattningsvis menar vi att utredningens förslag är proportionerliga, väl avvägda och nödvändiga för att stärka rättsstaten och tilliten till offentlig verksamhet. De stärker skyddet mot korruption, förtydligar lagstiftningen och skapar större ansvar för att värna skattebetalarnas pengar. Grundskolenämndens yttrande gör inte rättvisa åt dessa argument och riskerar att försvaga förtroendet för Malmö stad som remissinstans. Med ovanstående motivering yrkade Moderaterna avslag på yrkandet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-10-27

Helena Nanne (M)